

रगुराणाम् । भेषजभिक्षुचतुष्टयमदक्षिणकरन्तपहिंसुर्या-
यिचौराणाम् । व्याहारणयशायुततीक्ष्णानां भास्करः
स्वामी” ।

विबोधो—“गिरिसलिलदुर्गकोसलमरुतसुसङ्गरोमकतुषा-
राः । वनवासितङ्गणहलत्तोरज्यमहार्णवहीपाः ।
मधुरसकुसुमफलसलिललवणमणियङ्गुमौक्तिकाञ्जानाम् ।
शालियवौषधिगोधूमसोमपाकान्द्विपाणाम् । सितसुभ-
गद्वरगतिकरयुवतिचमूनाद्यभोज्यवस्त्राणाम् । शृङ्ग-
निशाचरकर्षकयज्ञविदां चाधिपदम्” ।

कुजस्य—“शीणस्य नर्मदाया भीमरथायाश्च पश्चिमाईस्याः ।
निर्विन्ध्या वेत्तवती सिन्धु गोदावरी वेष्ठा । मन्दाकिनी
पयोष्णी महानदी सिन्धु मालतीपाराः । उत्तरपाण्डुरम-
हेन्द्राद्रिविन्धुमलयोपगच्छोलाः । द्रविडविदेहान्ध्याश-
कभासापुरकोङ्कणाः समं विशिखाः । कुललकेरलदण्डक-
कान्तिपुरमुष्णसङ्करजाः । नासिक्यगोवर्द्धनविराटविन्ध्या-
द्रिपार्श्वगा देशाः । ये च पिबन्ति सुतोयं तापीं
ये चापि गोमतीसलिलम् । नागरक्षपिकरपारतङ्कता-
शनाजीविशस्त्रवाचीनाम् । आटविकदुर्गकवैटवधकन्द-
शंखावलिप्रानाम् । नरपतिकुमारकुञ्जरदम्भिकडिमाभि-
जातप्रगुपानाम् । रक्तफलकुसुमविद्धुमचमूपगुडमद्यतो-
क्ष्णानाम् । कोशभवनान्निहोत्रिकधात्वाकरशाक्यभिक्षु-
चौराणाम् । शठदोर्वैरवह्नाग्निनां च वसुधासुतोऽधि-
पतिः” ।

मुधस्य—“लौहित्यः हिम्बुनदः सरयूर्मभीरिका रथाङ्गा
च । गङ्गाकोशक्याद्याः सरितो वैदेहकाश्वोजाः ।
मथुरायाः पूर्वाई हिमवदुगोमन्तचित्तकूटस्थाः । सौराष्ट्र
सेतुजलमार्गपपयविलपर्वताश्रयिणः । उदयानयन्त्रगा-
न्धर्ववेष्ट्यमणिरागगन्धुक्तिविदः चालेष्ट्यशङ्कगणित-
प्रबाभकायुयशित्पताः । चरपुष्पकुङ्कुजजीवकशिशुज-
विशठस्रक्काभिचाररताः । दूतनष्टकहास्यसम्भूतत-
न्त्रेन्द्रजालज्ञाः । आरक्षकनटनर्तककृततैलक्ष्मेक्षीजति-
ज्ञानि । व्रतचारिरसाग्रमकुशलेषराचन्द्रपुत्रस्य” ।

गुरो—“हिम्बुनदपूर्वभागो मथुरापश्चात् भरतसौवीराः ।
कुम्भोदीयाविपायासरिच्छतद्रूरमठवास्ताः । त्रैगर्तपौ-
रवाक्छपारतायाटभानयोधेयाः । शारङ्गताकुमायनमत्-
स्वार्थपासाद्राशिः । त्रयस्त्रिंशद्विभूतभूपमन्त्रिमाङ्गल्यवी-
टिकावक्ताः । काश्यपसत्यवीरव्रतविद्याशानधर्मयुताः
वीरनृपाधनशब्दाध्वेदेविहृदभिवारणीतिज्ञाः । मधु-

जेन्द्रोपकरणं कृतध्वजचामराद्यं च । शैलेयकम-
सीतगरकुहरससैन्धवानि वक्त्रोजम् । मधुरसमधूष्ण-
दानि चोरकसेति जीवस्य” ।

भृगो—“तक्षशिलामार्तिकावतकुङ्किरिगाव्धारपुष्पावत-
काः । प्रस्यलमालयकैकयदाशार्णीशीमराः शिवयः । ये च
पिबन्ति वितस्तामिरावतीं चन्द्रभागसरितं च । रथरत्न-
ताकरकुञ्जरद्वरगमहासात्वधनयुक्ताः । सुर्भिक्षसुमा-
सुलेपनमणियज्ञविभूषणास्तु रुद्रशय्याः । वरतङ्गयुव-
तिकामोपकरणसृष्टाक्षमधुरभुजः । उदयानसलिलकास-
कयशःसुखोदार्यरूपसम्पन्नाः । विहृदमात्यवर्णगज्जनघट-
क्षिप्तःशङ्खजातकलाः । कौशेयपट्टकखलपत्नीर्णिकरो-
ध्रपतचौचानि । जानोफलागुरुवचापिप्यत्य्यचन्दनं च
भृगोः” ।

शने—“आनर्त्तार्तुदप्यकारसौराष्ट्राभीरम्पुद्गरेवतकाः । महा-
यक्षिन्द्रेणे सरस्वती पश्चिमो देशः । कुम्भभूमिजाः प्रभासं
विदिशा वेदस्मृतीमहीतटजाः । खलमलिननीचतैलि-
कविहीनसत्त्वोपहतपुंस्थाः । बन्धनशकुनिकाशुचिकैवर्त्त-
विरूपटङ्गुलैकरिकाः । गणपुण्यस्त्वितव्रतशवरपुचिन्दा-
र्यपरिहीनाः । कटुतिक्तरसायनविधवयोपितो भुजगत-
स्त्वरमहिष्यः । श्वरकरमचणकवातुलनिष्पावाचाकैपुत्रस्य” ।

राहो—“गिरिशिखरकन्दरदरीविनिविष्टा स्वेष्टजातयः
शूद्राः । गोमायुभक्तशूलिकबोक्षाणां सुखविकलाङ्गाः ।
कुलपांसनहिंसकतप्तचौरनिःसत्यशौचदानाश्च । खर-
चरनिशुद्धविचीद्वरोपगर्भाशया नीचाः । उपहतदाम्भि-
कराक्षनिद्रावह्नाश्च जन्तवः सर्वे । धर्मेण च स-
न्यक्ता मापतिलाचार्यशिशवोः” ।

केतो—“गिरिदुर्गपङ्कजश्च तङ्गणचोलापगाणमरुचीनाः । प्र-
त्यन्तधनिमहेच्छव्यवसायपराक्रमोपेताः । परदारविवाद-
रताः पररन्ध्रकृतहला मंदोद्विक्ताः । मूर्खाधा-
र्मिकविजिगीषवश्च केतोः समाख्याताः” ।

“उदयशमने यः क्षिप्रान्शुमेहान् प्रकृतिस्थितो यदि च न
हृतो निर्वातोत्कारजोऽपहर्दनैः । स्वभवनगतः खोज-
प्राप्तः शुभपक्षीवितः स भवति शिवस्तेषां येषां प्रभुः
परिकीर्तितः । अभिहितविपरीतलक्ष्यैः क्षयसुगण्यति
तत्परिग्रहः । उग्रभयगदाद्वरा जना नरपतयश्च
मर्षाङ्गदुःखिताः । यदि न रिपुजितं भयं तेषां
कसुतजितं नियमादमात्यजं वा । भवति जनपदस्य चा-
न्यथा गमनमपूर्वपुराद्रिनिष्क्रमु” ।